

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์
ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์
 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Relationship between Financial Ratios and Stock Prices in The Health Care
 Service Sector are Listed on the Stock Exchange of Thailand

กัญญาชญ์ สุทธิสาร (Kanyachan Soottisarn)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 บริษัท โดยคัดเลือกจากบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนสูงสุด 5 อันดับแรก ตัวแปรต้น คือ อัตราส่วนทางการเงิน 5 กลุ่ม คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR), อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E), อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE), อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (AT), อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด ได้แก่ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (P/BV) ตัวแปรตาม คือ ราคาหลักทรัพย์ โดยเก็บข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ถึง พ.ศ. 2565 และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันในการหาความสัมพันธ์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR), อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE), อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (AT), อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด ได้แก่ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (P/BV) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่ อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงให้เห็นว่านักลงทุนที่สนใจลงทุนในหลักทรัพย์หมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถนำอัตราส่วนทางการเงินเหล่านี้ไปใช้ในการพยากรณ์ราคาหลักทรัพย์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

คำสำคัญ: อัตราส่วนการเงิน ราคาหลักทรัพย์ หมวดธุรกิจการแพทย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ABSTRACT

The objective of this research was the relationship between financial ratios and stock Prices in the health care service sector are listed on the stock exchange of Thailand. The sample consisted of 5 Health Care Service sector companies listed on the Stock Exchange of Thailand. By selected from the top 5 companies with the highest registered capital. This research used Current ratio (CR), Debt to Equity ratio (D/E), Return On Asset (ROA), Return On Equity (ROE), Total Assets Turnover Ratio (AT), Price to Book Value Ratio (P/BV) to study the relationship between Financial ratios and stock prices. By collecting data at the end of each quarter from 2018 – 2022 with were analysed by using Pearson correlation coefficient at the level of statistical significance 0.05.

In conclusion, Current ratio (CR), Return on Asset (ROA), Return On Equity (ROE), Total Assets Turnover Ratio (AT), Price to Book Value Ratio (P/BV) were positively correlated with stock price at 0.05 significance. However, Debt to Equity ratio (D/E) was negatively correlated with stock price at 0.05 significance. Shows that investors are interested in investing in the Health Care Service Sector are listed on the stock exchange of Thailand. These financial ratios can be used to forecast stock prices. To make investment decisions.

Keywords: Financial ratios, Stock price, Health Care Service Sector, The Stock Exchange of Thailand

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สถานการณ์เงินเฟ้อ (กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป หรืออัตราเงินเฟ้อของไทย (CPI) เดือน พ.ค. อยู่ที่ 107.19 เพิ่มขึ้น 0.53% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน) สินค้าและบริการมีราคาสูงขึ้นส่งผลให้ประชาชนรายได้น้อยลงไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ต้องปรับตัวเพื่อการอยู่รอดในการเพิ่มรายได้ และลดค่าใช้จ่าย การเพิ่มรายได้อีกทางคือ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยตลาดหลักทรัพย์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์และให้บริการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา ปี 2564 มีจำนวนนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นได้สู่ระดับ 3 ล้านราย มีการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในปี 2563 - 2564 โดย ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564 จำนวนนักลงทุนที่เปิดบัญชีทำสถิติสูงสุดใหม่ที่ 3,101,457 ราย หรือเพิ่มขึ้น 946,557 รายจากสิ้นปี 2563 อาจกล่าวได้ว่า ในปี 2564 มีจำนวน นักลงทุนเพิ่มขึ้นมากกว่า 2.8 เท่าของการเพิ่มขึ้นในปี 2563 หรือมากกว่าจำนวนนักลงทุนทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นในช่วง 5 ปีก่อนหน้า (ปี 2559 - 2563)

การลงทุนมีความเสี่ยง ซึ่งสามารถบริหารความเสี่ยงให้น้อยลงได้ด้วยการศึกษาข้อมูลก่อนการลงทุน หนึ่งในข้อมูลที่ช่วยในการบริหารความเสี่ยง คือ การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของธุรกิจ รวมไปถึง การศึกษาข้อมูลอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งได้แก่ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน และอัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด

หมวดธุรกิจการแพทย์ (Healthcare) เป็นภาคธุรกิจที่มีศักยภาพเติบโตและการลงทุนอย่างมีนัยยะสำคัญ จากแนวโน้มที่ทั่วโลกกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ วิถีชีวิตผู้คนในเมืองใหญ่ที่เปลี่ยนแปลงผู้คนหันมาดูแลสุขภาพมากขึ้น รวมถึงโรคระบาดรุนแรงอย่างไวรัสโควิด-19 ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลรายงานสถานการณ์โรคโควิด-19 ของกระทรวงสาธารณสุข ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2566 ระหว่างวันที่ 7-13 พฤษภาคม 2566 พบไทยมีผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายใหม่ 2,352 คน และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในวันที่ 14-20 พฤษภาคม 2566 จำนวน 2,632 คน ทำให้ประชาชนยังมีความจำเป็นต้องใช้บริการโรงพยาบาลเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

สังคมผู้สูงอายุ (Ageing Society) เป็นแนวโน้มที่ทุกชาติทั่วโลกหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยองค์การสหประชาชาติคาดการณ์ไว้ว่าทั่วโลกจะมีประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ถึง 1,200 ล้านคนในปี พ.ศ. 2568 และ 2,000 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2593 หรือคิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรโลกทั้งหมด สำหรับประเทศไทยในปี พ.ศ. 2563 มีประชากรผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 18.24 ของประชากรทั่วประเทศ และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 3.6 ต่อปี (คิดเป็น 400,000 คนต่อปี) ซึ่งตามการคาดประมาณการประชากรประเทศไทยของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) คาดการณ์ว่า ในปี พ.ศ. 2566 จะมีประชากรผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 20.66 ของประชากรทั่วประเทศ และในปี พ.ศ. 2578 จะมีประชากรผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 28.55 ของประชากรทั่วประเทศ การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้สูงอายุ ปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุที่พบ มักเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ โรคหัวใจและหลอดเลือด

ร้อยละ 15.55 โรคเบาหวาน ร้อยละ 9.84 โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 7.72 ภาวะสมองเสื่อม ร้อยละ 0.88 และภาวะหกล้ม ร้อยละ 3.12 ในปี พ.ศ. 2560 มีผู้เสียชีวิตจากการพลัดตกหกล้มสูงถึง 2,018 คน หรือเฉลี่ยวันละ 6 คน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุมากถึง 1,046 คน หรือเฉลี่ยวันละ 3 คน และร้อยละ 50 ผู้สูงอายุที่ได้รับการรักษาจากการหกล้มเสียชีวิตใน 1 ปี (กรมควบคุมโรค, เมษายน 2562)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560 - 2569) โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อให้ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพของโลก (Thailand Hub of Wellness and Medical services) ภายใน 10 ปีข้างหน้า โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติโดยให้ความสำคัญในการพัฒนาและบูรณาการทำงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำศักยภาพ ชีตความสามารถ ทรัพยากร สุขภาพและทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จำกัด ภูมิปัญญาไทย วิถีชุมชน มาตรฐานบริการและ ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ จนสามารถเพิ่มสัดส่วนรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในประเทศ ทำให้ประเทศไทยเกิดความมั่นคงและความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, 2559)

ด้วยเหตุผลและที่มาของปัญหาตามที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจในการศึกษาเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อนำมาเป็นแนวทางให้กับนักลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดสมมติฐาน ดังนี้

1. อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม
2. อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (Leverage Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม
3. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม
4. อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน (Asset Management Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม

5. อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด (Market Value Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงิน และราคาหลักทรัพย์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูล บริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในหมวดธุรกิจการแพทย์ทั้งหมด 23 บริษัท เลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 บริษัท โดยคัดเลือกจากบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ BDMS, RAM, VIBHA, THG และ BH โดยการเก็บข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี รายไตรมาส ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2561 ถึงปี พ.ศ.2565 (ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ,WWW.SETSMART.COM)

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงิน

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2551, หน้า 321-322) ได้อธิบายว่า อัตราส่วนทางการเงิน เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางการเงินในแง่มุมและความหมายต่างกัน โดยการจำแนกชนิดของอัตราส่วนทางการเงินเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ อาจถูกจำแนกเป็นส่วนๆ แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์และแนวคิดของนักวิเคราะห์ การใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์งบการเงินของธุรกิจ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสภาพทางการเงินที่แท้จริงของธุรกิจ จะต้องขึ้นอยู่กับความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบกับนักวิเคราะห์ต้องมีความเข้าใจถึงข้อจำกัดและความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินทุกอัตราส่วนที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

การศึกษารั้ครั้งนี้แบ่งอัตราส่วนทางการเงิน เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ (ตามตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงิน บริษัท ฝึกอบรมธรรมนิติ จำกัด, 2563)

1. อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงสภาพคล่องทางการเงินของกิจการ อัตราส่วนนี้วัดถึงความสามารถของกิจการในการชำระหนี้เมื่อครบกำหนด นั่นคือพิจารณาว่าสินทรัพย์หมุนเวียนสามารถเปลี่ยนแปลงเป็นเงินสดได้ง่ายมากน้อยเพียงใด เพื่อดูถึงความยืดหยุ่นของเงินหมุนเวียน เนื่องจากภาระที่ต้องชำระเมื่อครบกำหนด หากกิจการมีอัตราส่วนสภาพคล่อง

ไม่ดี จะส่งผลให้กิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ ทำให้กิจการเสียความน่าเชื่อถือหรือเครดิตทางการเงิน โดยอัตราส่วนสภาพคล่องที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratios) เป็นการวัดอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน ถ้ามีค่าสูงแสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องดี เพราะมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนที่ต้องชำระ ถ้าค่าต่ำแสดงว่ากิจการขาดสภาพคล่องเพราะมีสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอที่จะจ่ายหนี้สินหมุนเวียนที่บริษัทต้องชำระ

$$\text{Current Ratio} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2. อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (Leverage Ratio/Financial Policy Ratio) เป็น อัตราส่วนที่ใช้วัดจำนวนเงินทุนของกิจการที่ได้จากส่วนของเจ้าของ กับเงินทุนของกิจการที่ได้จากการกู้ยืม ถ้าหากกิจการมีโครงสร้างทางการเงินจากหนี้สินมาก จะทำให้เกิดความเสี่ยงสูงเพราะจะมีต้นทุนทางการเงินสูง นั่นคือ อัตราดอกเบี้ยจากการกู้ยืม โดยอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratios) เป็น อัตราส่วนที่แสดงโครงสร้างของเงินทุน (Capital Structure) ของกิจการ โดยจะเป็นการวัดว่ากิจการใช้เงินทุนจากภายนอกเมื่อเทียบกับเงินทุนภายในของบริษัทเองว่ามีสัดส่วนเท่าใด เป็นการแสดงถึงแหล่งที่มาของเงินทุนว่ามากจากหนี้สินหรือส่วนของเจ้าของ มีมากน้อยเพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูงเป็นการแสดงให้เห็นว่ามีความเสี่ยงในด้านเจ้าหนี้จากการกู้ยืมเงินมาใช้ในการดำเนินกิจการ

$$D/E = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

3. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของกิจการ การวัดผลกำไร จะบ่งบอกถึงผลการดำเนินงานของกิจการว่ามีผลการดำเนินงานที่ดีหรือไม่ โดยอัตราส่วนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Asset) เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความสามารถของกิจการที่จะนำสินทรัพย์ที่มีไปใช้ประโยชน์ในดำเนินการของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก่อให้เกิดผลตอบแทนกลับมาอย่างน้อยเพียงใด ควรค่าสูงเพราะแสดงว่ากิจการสามารถให้ผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมสูง และใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้ามีค่าต่ำอาจเกิดจาก กิจการไม่ได้ใช้ทรัพย์สินที่อยู่อย่างเต็มที่ หรือใช้ทรัพย์สินไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

$$ROA = \frac{\text{กำไรสุทธิ(Net Profit)} \times 100}{\text{สินทรัพย์ของบริษัท (Asset)}}$$

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นการประเมินค่าผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นในฐานะเจ้าของกิจการจะได้รับ ควรค่าสูงเพราะแสดงว่ากิจการมีความสามารถให้ผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นมีโอกาสได้รับผลตอบแทนสูง ถ้ามีค่าต่ำแสดงว่าความสามารถในการทำกำไรของกิจการยังไม่มีประสิทธิภาพ สร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นต่ำ

$$ROE = \frac{\text{กำไรสุทธิ(Net Profit)} \times 100}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

4. อัตราส่วนความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Ratios) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดสินทรัพย์ที่มีอยู่ของกิจการว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการได้ดีเพียงใด โดยอัตราส่วนความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ทั้งหมด ความสามารถของกิจการในการใช้สินทรัพย์ทั้งสิ้นว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด อัตราส่วนนี้ควรค่าสูง เมื่อเปรียบเทียบกับยอดขาย ถ้าส่วนนี้ต่ำแสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์มากเกินไป

$$AT = \frac{\text{ยอดขายต่อปี}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

5. อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด (Market Value Ratios) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่สามารถใช้วัดผลการดำเนินงานของกิจการโดยใช้กำไรสุทธิต่อหุ้นและมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น โดยอัตราส่วนมูลค่าทางการตลาดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (Price to Book Value Ratio) เป็นการเปรียบเทียบระหว่างราคาหุ้นกับมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นตามงบการเงิน ซึ่งบ่งบอกถึงราคาหุ้นในขณะนั้นมีมูลค่ามากเป็นกี่เท่าของมูลค่าตามบัญชี.

$$P/BV = \frac{\text{ราคาหุ้น}}{\text{มูลค่าหุ้นตามบัญชีต่อหุ้น}}$$

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐพล วชิรมนตรี(2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 25 บริษัท เป็นหลักทรัพย์ประเภทตราสารทุน (หุ้นสามัญ) ในปี พ.ศ. 2554-2558 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E) และอัตราส่วนราคาต่อมูลค่าตามบัญชี (P/BV) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (EPS) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดธุรกิจการแพทย์ จากประชากรทั้งหมด 23 บริษัท โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ BDMS, RAM, VIBHA, THG และ BH ตัวแปรต้นคือ อัตราส่วนทางการเงิน 5 กลุ่มอัตราส่วน และตัวแปรตามคือ ราคาหลักทรัพย์ โดยการเก็บข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2561 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ.2565 รวบรวมข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (WWW.SETSMART.COM)) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จะนำตัวแปรอิสระ และ ตัวแปรตาม มาวิเคราะห์ในรูปแบบการหาค่าต่ำสุด-สูงสุด (Min-Max) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เป็นการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวอิสระ และตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรอิสระก็ คือ อัตราส่วนทางการเงิน กับตัวแปรตามคือ ราคาหลักทรัพย์

ผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis)

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) ของกลุ่มตัวอย่าง

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการศึกษา	Mean	Std.	Min	Max
1. อัตราส่วนสภาพคล่อง				
- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR)	1.32	1.27	0.28	5.41
2. อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน				
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE)	0.69	0.38	0.17	1.69
3. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร				
- อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA)	10.21	5.8	0.47	26.83
- อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	12.89	7.26	-2.96	29.20
4. อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน				
- อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (AT)	0.49	0.16	0.26	0.93
5. อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด				
- อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (PBV)	4.28	1.76	1.83	10.32
ราคา	50.69	57.87	1.38	227.00

ผลการศึกษาสถิติเชิงพรรณนา พบว่า ราคาหลักทรัพย์ของกลุ่มตัวอย่างบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยที่ 50.69 บาท และอัตราส่วนทางการเงิน 5 กลุ่ม คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) มีค่าเฉลี่ยที่ 1.32, อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) มีค่าเฉลี่ยที่ 0.69, อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) มีค่าเฉลี่ยที่ 10.21 และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยที่ 12.89 , อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (AT) มีค่าเฉลี่ยที่ 0.49, อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด ได้แก่ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (P/BV) มีค่าเฉลี่ยที่ 4.28

2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) : ของกลุ่มตัวอย่าง

	PRICE	CR	DE	ROA	ROE	AT	PBV
PRICE	1						
CR	0.818*	1					
DE	-0.482*	-0.494*	1				
ROA	0.577*	0.438*	0.562*	1			
ROE	0.386*	0.219*	-0.375*	0.922*	1		
AT	0.689*	0.694*	-0.308*	0.603*	0.465*	1	
PBV	0.813*	0.603	-0.410*	0.601*	0.489*	0.831*	1

หมายเหตุ * หมายถึง มีค่านัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ตามสมมติฐาน

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการศึกษา	Correlations	ความสัมพันธ์
1. อัตราส่วนสภาพคล่อง		
- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR)	0.818*	ทิศทางเดียวกัน
2. อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน		
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE)	-0.482*	ทิศทางตรงข้าม
3. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร		
- อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA)	0.577*	ทิศทางเดียวกัน
- อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	0.386*	ทิศทางเดียวกัน
4. อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน		
- อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (AT)	0.689*	ทิศทางเดียวกัน
5. อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด		
- อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (PBV)	0.813*	ทิศทางเดียวกัน

หมายเหตุ * หมายถึง มีค่านัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ตามสมมติฐาน ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratios) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์ 0.818 กล่าวคือ หากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นจะทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (Leverage Ratios) ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratios) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์ - 0.482 กล่าวคือ หากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจะทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไปในทิศทางตรงกันข้าม

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ได้แก่

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return On Asset) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์ 0.557 กล่าวคือ หากอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจะทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Equity) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์ 0.386 กล่าวคือ หากอัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจะทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน

4. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน (Asset Management Ratio) ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์ 0.689 กล่าวคือ หากอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจะทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน

5. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด (Market Value Ratio) ได้แก่ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price to Book Value Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์ 0.813 กล่าวคือ หากอัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชีเพิ่มขึ้นจะทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปของการวิจัย

การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสรุปผลตามสมมติฐาน ดังนี้

1. อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน

2. อัตราส่วนโครงสร้างทางการเงิน (Leverage Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม

3. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน

4. อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารทรัพย์สิน (Asset Management Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน

5. อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด (Market Value Ratio) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของหมวดธุรกิจการแพทย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กัน ในทิศทางเดียวกันและทิศทางตรงกันข้าม แต่อย่างไรก็ตามระดับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ ในแต่ละอัตราส่วนนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไป ด้วยเหตุนี้นักลงทุน หรือผู้ที่สนใจใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ราคาหลักทรัพย์จึงควรให้ความสำคัญกับระดับความสำคัญเหล่านี้ด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดความเสี่ยงจากการตัดสินใจลงทุน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยในอนาคตสามารถศึกษาหมวดธุรกิจอื่นที่มีความน่าสนใจนอกเหนือจากหมวดธุรกิจการแพทย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือในตลาดหลักทรัพย์อื่น เช่น ตลาดหลักทรัพย์ MAI เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจและครอบคลุมหลายหมวดธุรกิจ และหลายตลาดหลักทรัพย์

2. งานวิจัยในอนาคตสามารถนำปัจจัยอื่นๆที่นอกเหนือจากอัตราส่วนทางการเงิน จากข้อมูลทางบัญชีผ่านงบการเงิน เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยน มาใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครบถ้วน และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมอนามัย. ค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2566

จาก <https://doc.anamai.moph.go.th/index.php?r=str-project/view&id=6238>
การจัดทำเนื้อหาองค์ความรู้ SMEs ภายใต้งานพัฒนาศูนย์ข้อมูล
SMEs Knowledge Center,2557 ค้นเมื่อ 26 กันยายน 2566 จาก
https://www.sme.go.th/upload/mod_download/02003%20Healthcare%20Service.
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข กันยายน 2559 ค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2566

จาก <https://hss.moph.go.th/fileupload/2560-102.pdf>
กลมวรรณ พิมพ์แพทย์(2554)การเงินธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

เข็มเพชร เจริญรัตน์,จันทร์เพ็ญ บุญฉาย,ชนะใจ เดชวิทยาพร,จิตติมา สิทธิพงษ์พานิช,

พัฒน์ ทองพึ้ง,พิรุณา พลศิริ,อมรัตน์ พวงศิริ,(2557)การเงินธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 4)

กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คณิงนิจ,2564

https://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?bookID=4208&pageid=3

เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์(2557) หลักการลงทุน กรุงเทพมหานคร:

จัดพิมพ์ บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด(มหาชน)

เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์ (2556) การจัดการการเงิน กรุงเทพมหานคร

: จัดพิมพ์ บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด(มหาชน)

เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์ (2556) การจัดการการเงิน กรุงเทพมหานคร:

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ชูดาพร สอนภักดี,ทาริกา แยมชะมัง (2564) อัตราส่วนทางการเงินที่มี

ความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.การค้นคว้าอิสระ,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณัฐพล วชิรมนตรี (2564) ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตรา

ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กรณีกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.การค้นคว้าอิสระ,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549) ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

(พิมพ์ครั้งที่ 11) กรุงเทพมหานคร:พิมพ์ที่ บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด

ทวีชัย เวชคุณานุกูล, อรไท ชั่วเจริญ,พรมนัส สิริธรงค์ศรี (2561)

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหุ้นสามัญในธุรกิจหมวดพลังงานและ
สาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.การศึกษาด้วยตนเอง,มหา
วิทยารามคำแหง

บจก.ฝึกอบรมธรรมเนียม (2563) ค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2566 จาก

https://www.dst.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=3934:table-ratio-finance&catid=29&Itemid=180&lang=en

มนตรี แสงเดชา (2553) บริหารเงินเก็บให้เพิ่มเป็น 10 ล้าน (พิมพ์ครั้งแรก)

กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่บริษัท ส.เอเชีย เพรส (1989) จำกัด

วรัญญา ณ ราชสีมา,ณัฐวิภา กิติวุฒิชูศิลป์,ชลิตา เสนสิทธิ์, พิจิตรา มิตรสันเทียะ,

อรสา จันทร์อ่อน, พงษ์สุทธิ พันแสน, และณรงค์นิตย์ จันทร์จรัส. (2561) ความสัมพันธ์ระหว่าง
อัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค.การค้นคว้าอิสระมหาวิทยาลัยขอนแก่น

สำนักงานข่าวกรมประชาสัมพันธ์(2566),ค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2566

จาก <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG230606203159585>

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย.ค้นเมื่อ 14 สิงหาคม2566

จาก <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85944/bth5.pdf>

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2551) หลักการบัญชีบริหาร กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล

สมชาย สุภัทรกุล (2554) งบการเงิน:ข้อมูลสำหรับการสื่อสาร และการตัดสินใจทางธุรกิจ

กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์คณะบุคคลอิมเมจิเนียร์

อาณัติ ลีมีคเดช (2558) พอร์ตหุ้นคงกระพัน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด

Investing.com ค้นเมื่อ 26 กันยายน 2566 จาก <https://th.investing.com/equities/vibhavadi-med-company-profile>